

'The Tempest' van Adès oogst uitzinnig succes in Matinee

Opera

Radio Filharmonisch Orkest, Groot Omroepkoor, solisten olv Markus Stenz met 'The Tempest' van Thomas Adès op 16/5 Concertgebouw Amsterdam. Radio 4, 19/5, 20 uur.

Sinds de Britse componist Thomas Adès (1971) in 1995 doorbrak met zijn opera 'Powder Her Face' wordt hij in eigen land gezien als de beste sinds Benjamin Britten. Daar zit wat in: Adès is niet alleen een briljant componist en orkestrator – hij vindt in zijn werk ook een balans tussen intellect en emotie.

Adès ontwikkelde zich in orkestwerken als 'Asyla' en in zijn pianoconcert 'In Seven Days': kleurrijk gedetailleerde orkestraties, natuurlijk vloeiende vormen en bovenal een grote muzikale zeggingskracht.

Dat geldt ook voor zijn tweede opera 'The Tempest' (2004), naar Shakespeare. In de Matinee van afgelopen zaterdag brachten het Radio Filhar-

monisch Orkest (RFO) en Groot Omroepkoor onder Markus Stenz er een geslaagde uitvoering van voor een vol, enthousiast Concertgebouw.

Op het zelfstandige libretto van Meredith Oaks (naar Shakespeare maar met operateske kracht) schiep Adès een surrealistische drie-akter, met meer dramatisch evenwicht tussen de personages dan Shakespeare's origineel, verwijzingen en hints naar traditionele opera, en orkestmuziek en een sterke verhaal-boog.

'The Tempest' is een hedendaagse opera bij uitstek geworden, maar zonder de gebruikelijke grijze recitatieven, zonder modernistische zanglijnen, zonder de gebruikelijke leitmotieven en zonder musical-imitaties. Driewerf hoera.

Adès slingerde je in de eerste akte al heen en weer tussen grote gevoelens: de woelige baren van de zee-storm in het orkest tegenover het arcadische eiland, met tovenaarsdochter Miranda (mezzo Patricia Risley)

die van het ene expressieve uiterste naar het andere zong. Maar ook het hoge hout voor Antonio en het lage hout voor Sebastian, de kalme Purcell-lyriek van het monster Caliban (William Ferguson) en de trompetten die de tovenaer Prospero aankondigen, licht en edel gezongen door bariton Simon Keenlyside.

Net zoals Keenlyside zong ook sopraan Cyndia Sieden (Ariel) in de wereldpremière in Londen. De springerige lijnen van de sensationele Sieden deden Mozarts Koningin van de Nacht verbleken. Haar entree in de eerste akte was een acrobatenact op kilometers hoogte. De snelweg op zonder invoegstrook, met hoge g's alsof ze confetti rondstrooide.

Adès doseerde zijn ensembles goed in het verhaal, gaf het orkest een belangrijke rol en mocht blij zijn met Stenz als dirigent. Keenlyside en Sieden kregen uitzinnig applaus. Als Adès aanwezig zou zijn geweest, was de zaal helemaal te klein geweest.

Anthony Fiumara